

Anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation i 2023

Denne statistik viser anvendelsen af og udviklingen i varetægtsfængsling i isolation for politikredsene i Danmark, National enhed for Særlig Kriminalitet (NSK) og Færøernes Politi samt tilbageholdelse i isolation for Grønlands Politi.

Antal, varighed og udvikling – politikredsene i Danmark og NSK

- I 2023 var der 7 varetægtsfængslinger i isolation i Danmark. Set over en 5-årig periode var der til sammenligning 14 isolationsfængslinger i årene 2019-2020, mens der i 2021 var 6. I 2022 var der ingen isolationsfængslinger.
- Den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslingerne i 2023 var 10 dage.

Anvendelse af isolationsfængsling beror på konkrete omstændigheder i den enkelte sag, herunder på karakteren af kriminaliteten og den sigtedes forhold. Af den grund, og henset til de seneste års få isolationsfængslinger, er det ikke muligt ud fra udviklingen i antallet og varigheden af isolationsfængslinger at sige noget mere generelt om anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation.

Området følges fortsat tæt og løbende både i politikredsene og hos statsadvokaterne, hvor sidstnævnte redegør for anvendelsen over for Rigsadvokaten. Eventuelle forlængelser af isolationsfængslinger ud over de frister, der fremgår af retsplejeloven, skal forelægges for Rigsadvokaten.

I tabel A belyses udviklingen i anvendelsen af varetægtsfængslinger i isolation de seneste 5 år.

Tabel A**Udvikling i afsluttede varetægtsfængslinger i isolation**

Antal inddelt i intervaller, samlet antal og andel af samlede varetægtsfængslinger

	2019	2020	2021	2022	2023
1-7 dage	2	1	0	0	0
8-14 dage	7	12	6	0	7
15-28 dage	2	1	0	0	0
29-42 dage	2	0	0	0	0
43-56 dage	0	0	0	0	0
57-dage – 3 mdr.	0	0	0	0	0
Over 3 mdr.	1	0	0	0	0
Samlet antal	14	14	6	0	7
Andel	0,3 pct.	0,3 pct.	0,2 pct.	0 pct.	0,2 pct.

Metode og datagrundlag – politikredse i Danmark

Det skal samlet set bemærkes, at det begrænsede antal sager, hvor varetægtsfængsling i isolation anvendes, indebærer, at blot enkelte større sager med et antal sigtede, der varetægtsfængsles i isolation, vil kunne påvirke udviklingen i det samlede antal isolationsfængslinger på landsplan og den gennemsnitlige varighed markant.

Opgørelsesmetoden er baseret på antal varetægtsfængslinger og ikke antal personer.

Redegørelsen bygger på politikredsenes indberetninger om isolationsfængslinger afsluttet i 2023, data trukket fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS) og data fra anklagemyndighedens ledelsesinformationssystem (QlikView).

Det bemærkes yderligere, at andelen af isolationsfængslinger i denne statistik er opgjørt ud fra antallet af varetægtsfængslinger ekskl. straksdomme, tilsvarende statistikken om langvarige varetægtsfængslinger. I tidligere udgivelser (2019 og før) er andelen opgjørt ud fra antallet af varetægtsfængslinger inkl. straksdomme.

Opmærksomheden henledes derudover på, at opgørelser baseret på dataudtræk fra POLSAS indeholder dynamiske data, og efterfølgende opdateringer i systemet vil således kunne have betydning for opgørelsen, herunder opgørelser fra tidligere år. Efterfølgende opdateringer kan f.eks. skyldes rettelse af indtastningsfejl, indtastning af senere kommende eller eventuelt forsinkede opdateringer eller justering af datatræk til QlikView.

Endvidere er data trukket fra POLSAS forbundet med en vis datausikkerhed som følge af politikredsens eventuelt manglende eller ukorrekte registreringer af oplysninger i systemet.

Antal, varighed og udvikling – Færøernes Politi

Den 1. januar 2021 trådte den nye retsplejelov for Færøerne i kraft, hvilket blandt andet indebærer, at reglerne om isolationsfængsling svarer til de mere restriktive regler om isolationsfængsling i Danmark.

I 2023 var der ingen varetægtsfængslinger i isolation på Færøerne. Set over en 5-årig periode var der til sammenligning i årene 2019 og 2020 henholdsvis 9 og 3 isolationsfængslinger, mens der i 2021 var 1 isolationsfængsling. I 2022 var der ingen isolationsfængslinger.

Også på Færøerne beror anvendelse af isolationsfængsling på konkrete omstændigheder i den enkelte sag, herunder på karakteren af kriminaliteten og den sigtedes forhold. Af den grund, og henset til de seneste års få isolationsfængslinger, er det ikke muligt ud fra udviklingen i antallet og varigheden af isolationsfængslinger at sige noget mere generelt om anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation.

I tabel B er udviklingen i anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation på Færøerne illustreret.

Tabel B					
Udvikling i afsluttede varetægtsfængslinger i isolation på Færøerne					
Antal og gennemsnitlig varighed i dage					
	2019	2020	2021	2022	2023
Antal	9	3	1	0	0
Gennemsnitlig varighed (dage)	9	7	7	0	0

Metode og datagrundlag – Færøernes Politi

Det skal samlet set bemærkes, at det begrænsede antal sager, hvor varetægtsfængsling i isolation anvendes, indebærer, at blot enkelte større sager med et antal sigtede, der varetægtsfængsles i isolation, vil kunne have en mærkbar betydning for udviklingen i det samlede antal isolationsfængslinger og eventuelt for den gennemsnitlige varighed. Opgørelsesmetoden er baseret på antal varetægtsfængslinger og ikke antal personer.

Redegørelsen bygger på Færøernes Politis indberetninger om isolationsfængslinger påbegyndt i 2023 (og henholdsvis 2019-2022) opgjort manuelt, da det ikke er muligt i Færøernes Politis journalsystem (NIFLHEIMR) at trække data om varetægtsfængslinger i isolation.

Data er således forbundet med en vis usikkerhed som følge af Færøernes Politis eventuelt manglende eller ukorrekte manuelle registreringer.

Antal, varighed og udvikling – Grønlands Politi

Reglerne om iværksættelse af tilbageholdelse i isolation i den grønlandske retsplejelov svarer til de danske regler om varetægtsfængsling i isolation.

Grønlands Politi indgik i denne statistik for første gang i 2021.

Grønlands Politi har ikke anvendt tilbageholdelse i isolation i 2023. Det samme var tilfældet i 2021 og 2022, hvilket fremgår af tabel C.

Tabel C

Udvikling i afsluttede tilbageholdelser i isolation i Grønland

Antal og gennemsnitlig varighed i dage

			2021	2022	2023
Antal			0	0	0
Gennemsnitlig varighed (dage)			0	0	0

Metode og datagrundlag – Grønlands Politi

Det skal samlet set bemærkes, at det begrænsede antal sager, hvor tilbageholdelse i isolation anvendes, indebærer, at blot enkelte større sager med et antal sigtede, der tilbageholdes i isolation, vil kunne have en mærkbar betydning for udviklingen i det samlede antal tilbageholdelser og eventuelt for den gennemsnitlige varighed. Opgørelsesmetoden er baseret på antal tilbageholdelser og ikke antal personer.

Redegørelsen bygger på Grønlands Politis indberetning om tilbageholdelser i isolation påbegyndt i 2023 opgjort manuelt, da det ikke er muligt i Grønlands Politis journalsystem (Avannarleq) at trække data om tilbageholdelser i isolation.

Data er således forbundet med en vis usikkerhed som følge af Grønlands Politis eventuelt manglende eller ukorrekte manuelle registreringer.